

Гльїна Інеса,
здобувачка, 242 Туризм і рекреація
Науковий керівник: Любчук Ольга, д.держ.упр., професор
ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет»

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ

До війни Україна відставала у розвитку підприємств готельної індустрії порівняно з країнами сусідами, що ще більше поглибилось під час повномасштабної війни. Тому Україна ризикує стати не конкурентноспроможною в індустрії гостинності в післявоєнний період. Для вирішення цієї проблеми вважаємо необхідним є з'ясувати стан та особливості функціонування індустрії гостинності в Україні під час війни та розробити програму розвитку готельного господарства з врахуванням світових тенденцій розвитку туристичних галузей та сучасних вимог.

Індустрія гостинності – це індустрія, що працює на благо людей. Вона є потужним механізмом, що активно функціонує та постійно розвивається, при цьому потребує значної підтримки від держави та великих інвестицій. Галузь гостинності виступає ключовим компонентом соціальної сфери і відіграє важливу роль у підвищенні продуктивності громадського виробництва, що, відповідно, призводить до підвищення рівня життя населення [1].

Готельна галузь є однією з ключових складових туристичної індустрії в Україні. Однак на сьогодні можна відзначити відсутність сильних конкурентних позицій у цьому секторі національної економіки. Інфраструктура готельних закладів в Україні не відповідає міжнародним стандартам проживання і відпочинку: недостатньо готелів, які відповідають високим критеріям, потребує модернізації матеріально-технічна база, відсутність сучасних засобів комунікації та інформаційних технологій, а також ефективних та надійних систем безпеки, що є ключовими для забезпечення високої якості обслуговування.

У перспективі готельна галузь має відігравати ключову роль у розвитку туризму, інтеграції країни у світові структури міжнародного співробітництва, збереження та підсилення національної культури. Для досягнення цієї мети на державному рівні сьогодні необхідно вирішити ряд актуальних проблем. Насамперед, готельному бізнесу необхідно чітко визначити його місце в туристичній індустрії за допомогою відповідного законодавства. Варто розглянути можливість створення спеціалізованих готелів з обмеженим спектром послуг, які могли б задовольняти потреби певних категорій туристів. Це допоможе поглибити спеціалізацію та підняти стандарти обслуговування в галузі гостинності. Поглиблення спеціалізації та впровадження високих стандартів обслуговування у національній сфері гостинності пов'язується із створенням традиційних у світовій готельній індустрії корпоративних форм - міжнародних готельних ланцюгів. Об'єднані у корпорацію провідні готельні підприємства здійснюють колективний бізнес, перебуваючи під єдиним контролем керівництва ланцюга. Уніфікація послуг, ціни готелів, що входять у готельні ланцюги остаточно не вирішують проблеми розвитку та модернізації готельного господарства в Україні. Для раціонального розвитку сектору гостинності необхідно також розвивати сімейні готелі, молодіжні готелі та спеціалізовані готельні підприємства. Розвиток інфраструктури гостинності вимагає системного та комплексного аналізу інвестицій в різні регіони та сегменти готелів. Реалізація інвестиційних проектів передбачає аналіз основних параметрів функціонування готелів - використання готельних місць різного класу, динаміки середньої ціни номерів, тенденції попиту на основних зарубіжних ринках, а також комплекс інформації пов'язаної із загальною стратегією розвитку окремих туристичних і курортних центрів [2].

Характерні риси сучасного розвитку галузі гостинності включають у себе такі основні аспекти: змінні тенденції на ринку послуг, жорстку конкуренцію і зростання вимог споживачів до наданих послуг. Тому інноваційний підхід до ведення бізнесу у цій сфері є необхідною

передумовою для успішного функціонування підприємств гостинного господарства. Основними напрямками інноваційного розвитку в гостинності України є інфраструктурні, технологічні, інтелектуальні, матеріально-технічні та організаційно-управлінські зміни. Завдяки розширенню спектру послуг та можливостей, більше готельних підприємств здатні залучити більше клієнтів, отримуючи тим самим перевагу в сфері гостинності порівняно з іншими підприємствами галузі.

У довоєнний період в Україні середнє завантаження готелів вимірювалося в 32%. Варто враховувати, що цей показник в основному базувався на даних про кращі готелі, що свідчить про те, що в більшості менш престижних готелів ця цифра була значно нижчою. Практично 90% готелів потребували оновлення номерного фонду або повної реконструкції. Ще однією значною проблемою було питання попиту на готельні послуги. Проблема полягала у тому, що в Україні готельні послуги переважно були відносно дорогими і низької якості. Іноземні інвестори розглядали український ринок готельного бізнесу як важкий, але перспективний для інвестицій, і приділяли більше уваги можливостям реалізації своїх планів у різних областях країни. Впродовж цього часу найбільш перспективними для реалізації планів вважалися великі мегаполіси України [3].

Наразі найсприятливіша ситуація спостерігається в західних регіонах України, зокрема в областях Івано-Франківській, Львівській, Тернопільській та Закарпатській. Особливу увагу слід звернути на готелі міжнародних брендів, багато з яких у великих містах призупинили свою діяльність. Це можна пояснити політикою безпеки та зовнішнім менеджментом материнських компаній. Окрім цього, цільова аудиторія цих мереж – здебільшого іноземні туристи, які зараз не приїжджають в Україну. Наразі в Києві відновили роботу Hilton Kyiv, InterContinental Kyiv, Radisson Blu Hotel, Fairmont Grand Hotel Kyiv, Mercure Kyiv Congress, Holiday Inn Kyiv, та деякі інші міжнародні готелі, але незважаючи на ці тенденції, наразі в Україні працюють близько 20% готелів. Багато готелів були пошкоджені внаслідок бойових дій. Наприклад, в Ірпені (Київська область), який близько місяця перебував в окупації, було зруйновано 28 готелів.

Зараз готелі в українських містах завантажені не більше ніж на 20-25%., а в середньому – лише на 10-15%. На жаль, сучасний стан готельного господарства України можна назвати відсутністю ринку. За винятком, окремих регіонів на заході країни, в інших регіонах туристичний і корпоративний сегменти повністю відсутні. Попит на послуги розміщення в готелях в більшості регіонів України суттєво знизився через війну, аналогічна ситуація спостерігається і у туристичних галузях. Багато готельних і туристичних підприємств лише виживають, компенсуючи збитки за рахунок інших джерел доходів. Закордонні готельні мережі менше ризикують, і багато з них залишаються закритими. В основному бізнес розвивається у західних регіонах України. Більшість туристичних компаній переведені в онлайн режим та актуальним зараз є внутрішній туризм у найбільш безпечних містах країни. Основні проблеми готельного та туристичного бізнесу включають в себе обмеження щодо години закриття, відсутність приміщень для укриття у випадку тривоги, нестачу робочої сили, зниження доходів населення та, відповідно, невідомість користувачів готельних послуг. Проте вітчизняні підприємці в готельно-туристичній сфері знаходять вихід і поступово адаптуються до нових умов експлуатації. Комендантська година внесла зміни в роботу готельних закладів таким чином, що через обмеження часу процес розселення та переміщення населення припадає в основному на денну зміну. Крім того, через комендантську годину співробітники іноді залишаються на ночівлю на території готелів. Ресторани, бари та інші послуги, такі як салони краси та SPA-зони, також працюють в обмеженому режимі. Під час тривоги деякі готелі не надають ряд послуг. Це стосується об'єктів, які впроваджують підвищені стандарти безпеки, включаючи інформування відвідувачів про тривогу та організацію безпечних місць, де можна перебувати під час можливої небезпеки [4].

Таким чином до особливостей функціонування індустрії гостинності в Україні під час війни можна віднести зниження завантаженості готелів на 75-80%, відсутність ринку надання готельних послуг, зокрема туристично-корпоративних сегментів, закриття іноземних мереж

готелів; переведення більшості туристичних компаній в онлайн режим. Також можна зазначити відхід інвесторів. Через проблему з безпекою є відсутність іноземних туристів. Для вирішення цих проблем необхідно створити програми розвитку готельної індустрії для залучення інвесторів, а також створити умови для повернення іноземних туристів.

Список використаних джерел

1. Освіта.UA. Розвиток українського та світового готельного господарства. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/management/15286/>
2. Pidru4niki. Сучасний стан та перспективи розвитку готельного господарства України. URL: https://pidru4niki.com/12281128/turizm/suchasniy_stan_perspektivi_rozvitku_gotelnogo_gospodarstva_ukrayini
3. Капліна Т.В., Столярчук В. М., Малюк Л. П., Капліна А. С. Інноваційні технології в готельному господарстві: основи теорії : навч. посібник. Полтава: ПУЕТ, 2018. 357 с.
4. Скляр А.О. Проблеми ведення туристичного та готельного бізнесу під час війни в Україні. *Державний торговельно-економічний університет* 2023. С. 2-4

Козинець Альона,
здобувачка 051 Економіка підприємства
науковий керівник: Бондаренко Людмила, к.е.н., доцент
НТУ «Дніпровська політехніка»

ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Рівень і якість життя, добробут і промислове зростання переважно залежать від працездатності населення. Потрібне поступальне збільшення трудового потенціалу та постійний пошук резервів формування трудового потенціалу для забезпечення сталого розвитку ключових галузей економіки. Професіоналізм, прогностичні якості, інтуїція працівника в умовах мінливого зовнішнього середовища визначають цінність та результативність прийнятих рішень.

Визначення поняття «система управління персоналом» може варіюватися в залежності від підходу та дослідника. Розглянемо різні наукові підходи та визначення цього поняття відомих західних та вітчизняних авторів.

Автор багатьох книг про управління персоналом, Майкл Армстронг, визначає систему управління персоналом як "структуровану систему процесів, процедур і практик, спрямованих на повернення, розвиток і управління працівниками організації з метою досягнення стратегічних цілей". Підприємець та вчений у галузі управління ресурсами людського капіталу Леслі Флетчер визначає систему управління персоналом як «цілісний набір політик, практик і програм, спрямованих на ефективне використання та розвиток робочої сили організації» [1; 3].

Американський вчений, представник чиказької школи, Гері Беккер є одним з піонерів економічної теорії ресурсів людського капіталу, визначає систему управління персоналом як "інвестицію організації в здобуття, розвиток і збереження людських ресурсів з метою збільшення продуктивності та прибутковості."

Ці різні визначення відображають різноманітність підходів та акцентують різні аспекти системи управління персоналом. Об'єднуючи їх, можна отримати більш повне розуміння цього важливого поняття в контексті сучасного управління ресурсами людського капіталу.

Науковці Д. Андерсон і Л. Андерсон у своїх роботах досліджували формування системи управління персоналом та визначили систему управління персоналом як «систему, що об'єднує в собі стратегічне планування, найм, навчання, розвиток, мотивацію і контроль за роботою працівників з метою забезпечення досягнення цілей організації» [2; 4].